

РЕШЕНИЕ

№ 1488

гр. София, 05.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесет и втори ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ася Събева

Членове: Диана Коледжикова
Кристина Филипова

при участието на секретаря Ива Андр. Иванова
като разгледа докладваното от Ася Събева Въззивно гражданско дело № 20221000500429 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 и сл.ГПК.

С решение № 266137 от 18.10.2021г. постановено по гр.д. № 16714/2015 г., по описа на СГС, ГО, 8 състав, е частично уважен иск с правно основание чл.226 КЗ /отм./ вр.чл.52 ЗЗД, като ЗАД „Алианц България“ АД е осъден да заплати в полза на Ж. С. М. сумата от 40 000 (четиридесет хиляди) лева, представляващи редуцирано при условията на чл.51 ал.2 ЗЗД обезщетение за неимуществени вреди, понесени вследствие смъртта на съпруга й Н. Й. М. /72г./, настъпила на 01.07.2015г. вследствие на ПТП, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 01.07.2015г. до окончателното й изплащане, както и сумата от 120 лв. разноси, направени в настоящото производство.

Със същото решение е отхвърлен искът за неимуществените вреди за разликата над 40 000 лв. до пълния размер на претендираното обезщетение от 150 000 лева, като част от претенция за сумата от общо 200 000 лева, както и претенцията за присъждане на законна лихва върху главницата, като неоснователни в тази част.

Със същото решение ЗАД „Алианц България“ АД е осъден да заплати в полза на С. Н. С. сумата от 30 000 (тридесет хиляди) лева, представляващи редуцирано при условията на чл.51 ал.2 ЗЗД обезщетение за неимуществени вреди, понесени вследствие смъртта на баща й Н. Й. М., настъпила на 01.07.2015г. вследствие на ПТП, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 01.07.2015г. до окончателното й изплащане, както и сумата от 420 лв.

направени разноски.

Със същото решение е отхвърлен искът за неимуществените вреди за разликата над 30 000 лв. до пълния размер на претендираното обезщетение от 130 000 лева, като част от претенция за сумата от общо 200 000 лева, както и претенцията за присъждане на законна лихва върху главницата, като неоснователни в тази част.

Присъдени са разноски, като ЗАД „Алианц България“ АД са осъдени да платят в полза на на адв. П. К., на основание чл. 38 ЗАДв. сумата от 3160 лв. без ДДС - адвокатско възнаграждение за първоинстанционното разглеждане на делото, а в полза на СГС на основание чл.78 ал.6 ГПК сумата от 2500 (две хиляди и петстотин) лева д.т., дължима по всеки един от предявените икове, съответно на уважената му част.

По компенсация Ж. С. М. е осъдена да заплати на ЗАД „Алианц България“ АД, сумата от 380 лева, съдебни разноски, а С. Н. С. сумата от 420 лева, на основание чл. 78, ал.3 и ал. 8 ГПК.

С определение от 15.06.2022г. по чл.248 ГПК е оставена без уважение молбата на адв.К. за изменение на решението в частта за разноските чрез присъждане на ДДС към адв.възнаграждение по чл.38 ал.2 ЗА.

С решение по чл.250 ГПК от 15.06.2022г. СГС е отхвърлил молбата на адв.К. за за допълване на решението предвид изменението на иковете по реда на чл.214 ГПК чрез увеличаване размера на иковете.

В срока по чл.259 ГПК срещу решението е депозирана въззивна жалба от ищите по делото.

Срещу определението по чл.248 ал.3 ГПК е депозирана частна жалба от адв.К..

Срещу допълнителното решение по чл.250 ал.3 ГПК е депозирана въззивна жалба срещу допълнителното решение.

Жалбоподателите-ищи Ж. С. М. и С. Н. С. оспорват решението в неговата отхвърлителна част за разликата над присъдените суми от 30 000 лв. респ. 40 000 лв. до съответно на Ж. С. М. в размер на 150 000 лв., частичен от 200 000 лв., т.е. за още 110 000 лв., а за С. Н. С. в размер на 150 000 лв. частичен от 200 000 лв., т.е. за още 120 000 лв., за причинените им неимуществени вреди от смъртта на техния съпруг и баща Н. Й. М., ведно със законните лихви върху всяка една от сумите от датата на неправоленото увреждане - 01.07.15г. до окончателното изплащане на същите. Изтъкват факта, че съдът неправилно не е отчел извършеното в хода на делото увеличение на иковете, като неправилно не се е произнесъл по предявения иск по отношение на ищцата С. С. в цялост. Видно от протокола от проведено о.с.з. на 18.03.2021г. на основание чл.214 ГПК е допуснато увеличение на иковете от първоначално предявените размери от по 25 500 лв. за двете ищи, като същите следва да се считат предявени за сумата от 150 000 лева за Ж. М. и от 200 000 лв. за С. С., ведно със законната лихва от датата на деликта до окончателното изплащане на сумите. С Решението по делото обаче съдът е посочил, че искът по отношение на ищцата С. С. е увеличен до размера от 130 000 лв. и до този размер се е произнесъл, като не се е произнесъл

до размера на пълното увеличение на иска, а именно 200 000 лв. Твърдят, че не са взети предвид в цялост изготвените по делото експертизи, и най-вече първоначално изготвената САТЕ, като съдът не е изложил мотиви защо не кредитира заключението на вещото лице. От друга страна, съдът е основал изводите си на съдебни актове от наказателното производство, въпреки, че факта на съпричиняване не е предмет на наказателното производство и не може да бъде установен с влязла в сила присъда или да се извлече от мотивите на решението на ВКС.

На второ място посочват, че решението е неправилно и необосновано в частта, в която съдът е приложил разпоредбата на чл.51, ал.2 ЗЗД, приемайки за доказано съпричиняване на вредите от страна на пострадалото лице в степен на 50%. Неправилно съдът приема, че е налице принос от страна на починалия, като определя обема му на 50 %, поради това че същият бил допуснал нарушение на разпоредбата на чл.80 ал.1 т. 2 ЗДвП - да се движи възможно най-близо до дясната граница на платното за движение и при това бил извършил грубо нарушение на правилата за движение, тъй като не е спазил пътен знак Б-1 и без да е бил възпрепятстван от обективни предпоставки, навлязъл в кръстовището от улица без предимство "допринасяйки съществено за настъпване на вредоносните последни" /Решение №106/14,10.2020 г. по н.д. № 347/2020 г, на ВКС на РБ/. В никакъв случай не може да се съпостави вината на загиналия с тази на водача, като видно от доказателствата по делото и влязлата в сила присъда последният е извършил изключително груби нарушения на ЗДвП и подобна съпоставка е неправилна. Намират, че ответникът не е правил възражение починалият велосипедист да е извършил грубо нарушение на правилата за движение, а именно да не е спазил пътен знак Б-1 и без да е бил възпрепятстван от обективни предпоставки да е навлязъл в кръстовището от улица без предимство "допринасяйки съществено за настъпване на вредоносните последни". Съдът не може да се произнесе по възражение, което не е своевременно заявено, още повече да определя толкова висок процент на съпричиняване по отношение на пострадалия. Считат, че не може да се приеме, че пострадалият е допринесъл за настъпване на ПТП, поради това, че не се е движил плътно в дясно по платното за движение, тъй като в конкретния случай той не е имал такова задължение. Задължение да се движи плътно в дясно има единствено велосипедист при попътно движение на л.а., каквото в случая не е установено. Пострадалият е бил видим за водача повече от 150 м. Водачът на л.а. е имал обективната възможност да предотврати удара, чрез предприемане на спиране на превозното средство. Според в.л. вместо да предприеме такава маневра, водачът е предприел завиване на автомобила на ляво. Впоследствие на тази маневра, на това отклонение от първоначалната траектория на автомобила настъпва процесното ПТП. Според вещото лице, ако водачът на л.а. бе избрал като модел на поведение незабавно да преустанови движението на автомобила, точно тогава, когато е забелязал наличието на велосипедиста, то тогава ПТП не би настъпило. Именно тази маневра е способствала за настъпване на удара, тъй като ударът между автомобила и велосипедиста настъпва в лентата за движение, в която автомобилът не се е движел първоначално. Автомобилът не е трябвало да се отклонява в другата пътна лента, да

не опитва да заобикаля, а е трябвало да продължи да се движи в своята лента и тогава ПТП не би настъпило. В случая виновният водач сам се е поставил в ситуация да не може да предотврати фаталния за жертвата удар, шофирайки с неразрешена скорост и поради предприемане на неадекватна маневра - вместо да предприеме аварийно спиране, той е навлязъл в лявата лента за движение и по този начин се е стигнало до удара. Крайният извод на вещото лице е че, ако водачът на л.а. своевременно бе възприел опасността и бе предприел аварийно спиране и бе запазил траекторията си на движение в средата на дясната пътна лента, то ПТП не би настъпило, защото когато автомобилът би пресекъл траекторията на движение на велосипедиста, то същият би се намирал на края на платното за движение или върху разделителния остров. Вместо да предприеме такава маневра, водачът е предприел завиване на автомобила наляво. Впоследствие на тази маневра, на това отклонение от първоначалната траектория на автомобила настъпва процесното ПТП.

Що се отнася до занижения размер на присъдените обезщетения, твърдят, че съдът въобще не е коментирал личността на починалия - че е бил деен човек, лъчезарен, работлив, цялото семейство е разчитало на него. В случая възрастта на починалия и на неговата дъщеря е без никакво значение, при доказателства, че същият е бил изключително деен и ефективен човек, бил е в помощ на цялото семейство (така и Решение № 23 от 25.03.2014 г. по т.д.№ 1154/2013 г. на т.к., II т.о., на ВКС-възрастта не съставлява самостоятелен критерий за съдържанието на връзката между родителя и дъщерята). Изброените факти изобщо не са взети предвид от съда. Това, че дъщерята, която е пълнолетна, не е живеела с баща си в едно домакинство не може да се отчете, като аргумент за присъждане на по-ниско обезщетение, при положение, че по делото е доказано, че двамата са имали много близки отношения, тъй като тя е единствено дете, виждали са се почти всеки ден. Още повече, че двамата не са живеели в различни градове, както неправилно е посочил съда, а напротив, видно от показанията на св.С. Н., разпитан по делегация, същият е заявил, че "...Дъщеря им постоянно идваше при тях, макар, че живееше в друг квартал на гр. Добрич". Н. е съсед на ишците, познава тях и починалия Н. от 30 години. Знае за инцидента, който се е случил е него. На следващия ден е трябвало да бъде неговия рожден ден. В деня на инцидента се е прибирал с автобус и го видял да лежи в градинката, след като вече го били ударили. Н. бил много трудолюбив човек, винаги е работел - бил кранист, после пазач, не е имал заболявания, живеел със съпругата си Ж., а дъщеря им С. постоянно идвала при тях. Били добро семейство, работливи хора. С. е идвала почти всеки ден при тях. Тя им е единствено дете и са били много близки, поддържали са добър контакт. Много тежко са приели вестта за смъртта му, още не са преживели загубата на Н.. Бил е здрав и работлив човек. Ж. е останала сама и се налага С. още по-често да идва, за да ѝ помага. Двете редовно ходят на гроба на Н. и спазват обичаите на мъртвите. От своя страна св.Г., който познава загиналия Н. М. и неговото семейство от около 20 г., твърди, че Н. работел при него във „ВИК Добрич“ АД като багерист. Познава и съпругата и дъщеря му, често се събирали. Въпреки, че Н. бил военен пенсионер, той продължавал да работи, бил работлив човек, не е страдал от заболявания. Живеел заедно със жена си, а дъщеря им е идвала почти всеки ден при тях. Били са женени от дълги години /46г. семеен живот/, били са все заедно, много добро

семейство. С дъщеря си С. имали отлични отношения, виждали се почти всеки ден, тя им е единствено дете. Двете много тежко приели вестта за смъртта му, все още го оплакват. Станали значително по-затворени, вече не се събират, постоянно говорят за него и го оплакват. Редовно ходят на гроба му и спазват обичаите на мъртвите. Затова и поради неотчитане на всички конкретно посочени съществуващи факти съдът е определил занижено обезщетение за претърпените от тях вреди от морално естество, които молят да бъдат компенсирани в пълен размер. Претендират разноски.

В хода на производството пред първа инстанция почина жалбоподателката Ж. М. и бе заместена по реда на чл.227 ГПК от втората жалбоподателка и нейн единствен наследник по закон, в лицето на С. С..

Въззиваемата страна ЗАД „Алианс България“ АД оспорва жалбата и моли съда да потвърди решението като правилно и законосъобразно. Посочва, че атакуваният акт е законосъобразен, правилно и добре мотивиран, напълно съобразен с действащите материални норми и процесуални правила. Претендира разноски.

Софийски апелативен съд, действащ като въззивна инстанция, след като разгледа жалбите и обсъди събраните доказателства, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Първоинстанционният съд е бил сезиран с обективно съединени иски с правно основание чл. 226 ал.1 КЗ /отм./ вр.чл.45 и чл.52 ЗЗД.

Ищите Ж. С. М. и С. Н. С. твърдят, че претърпели значителни неимуществени вреди, в резултат на причинената смърт на Н. Й. М., която настъпила на 01.07.2015г. при ПТП в гр. Добрич, настъпило между л.а., „Нисан“ с рег. № *** и велосипед, управляван от пострадалия Н. М.. Първата е съпруга на починалия, а втората - негова дъщеря. Претендират застрахователно обезщетение за понесените неимуществени вреди както следва (според допуснатото увеличение на иска на 18.03.2021г.): Ж. С. М. - съпруга на пострадалия - претендира сумата от 150 000 лева частичен иск от 200 000 лева, заедно със законната лихва, считано от деня на смъртта до окончателното плащане. С. Н. С. - дъщеря на пострадалия - претендира сумата от 130 000 лева частичен иск от 200 000 лева, заедно със законната лихва, считано от смъртта на пострадалия до окончателното плащане на задължението.

Ответникът „ЗАД Алианс България“ АД оспорва основателността на предявените иски, като релевира доводи за тяхната неоснователност и моли да бъдат изцяло отхвърлени. Отрича надлежна пасивна материална легитимация - в качеството на застраховател, поради липса на предпоставки за възникване на деликтна отговорност за водача на застрахования при тях автомобил. Твърди, че настъпването на процесното ПТП и смъртта на пострадалия не са резултат от противоправно поведение на водача на л.а., а тъкмо напротив- този резултат е предпоставен изключително от виновното противоправно поведение на самия пострадал, който като велосипедист е допуснал нарушение на чл.15 ал.4 ЗДвП, чл.79, т.1-4 ЗДвП, чл.80 ал.1 т.2 ЗДвП и чл.81 ЗДвП. При условията на евентуалност, релевира възражение за съпричиняване от водача на велосипеда, изразяващо се в допуснати

описани по-горе нарушения, с които е допринесъл значително за настъпването на вредоносния резултат. Оспорва предявените искиове и по размер - поддържайки становище за прекомерност на претендираното обезщетение спрямо действителния обем на вредите и принципа на справедливостта. Претендира разноски.

От фактическа страна се установява, че на 01.07.2015г. в гр. Добрич, на кръстовището между бул. „Добруджа“ и ул. „Хан Тервел“, А. А. в качеството на водач на л.а. марка „Нисан“, модел „Патфайндър“, с рег.№ *** е нарушил правилата за движение по пътищата - чл. 20, ал.2 ЗДвП, както и чл. 21, ал.1 ЗДвП, в резултат на което е предизвикал настъпването на ПТП и причинил по непредпазливост смъртта на велосипедиста Н. Й. М. /на 72г./

Горното се установява от Присъда № 14/24.10.2018г., постановена по НОХД № 155 от 2017г. на ОС Добрич, влязла в сила на 14.10.2020г. /л.200/. Следователно и на основание чл.300 ГПК за настоящата инстанция е задължителен изводът на наказателния съд относно това дали деянието е извършено или отречено, дали е противоправно и дали деецът е виновен. Присъдата не е задължителна за гражданския съд в частта по отношение поведението на лицата, за които това не е предвидено от НК като елемент от фактическия състав на деянието, а преценяването на степента на допринасянето е възможност предоставена само на гражданския съд. **Видно от мотивите към присъдата, пострадалият, като велосипедист, е навлязъл в кръстовището от улица без предимство и е допринесъл съществено за настъпване на вредоносните последици.** Както ВКС, НО е посочил в мотивите към присъдата: Констатира се, че неправомерното поведение на велосипедиста по отнемане на предимство, респективно отчетеното съпричиняване от негова страна, не са оценени с нужната обективност и адекватност на конкретната ситуация. Същото се явява изключително смекчаващо вината обстоятелство, което прави възможно индивидуализиране на наказателната отговорност на подсъдимия при условията на чл.55, ал.1, т.1 НК. От възприетите факти по делото се установява, че **пострадалият, без да е препятстван от обективни предпоставки, не е изпълнил задълженията, които е имал по ЗДвП като участник в движението, навлязъл е в кръстовището от улица без предимство и е допринесъл съществено за настъпване на съставомерните последици.**

От заключението на депозираната на л.91 основна автотехническа експертиза, прието от съда като обективно и компетентно дадено и неоспорено от страните се установява, че скоростта на л.а. е била приблизително около 61км./ч., а скоростта на велосипеда, при праволинейното му движение преди удара е била приблизително около 13 км./ч. Според вещото лице, ударът между двамата участници в пътния инцидент е бил предотвратим, **ако пострадалият велосипедист не бе допуснал нарушение на пътен знак „Б-1- Пропусни движещите се по път с предимство“** и ако водачът на л.а. бе реагирал своевременно на създадената се опасност и бе предприел незабавно аварийно спиране, запазвайки траекторията си на движение, вместо да предприеме опит за заобикаляне на навлезлия в кръстовището велосипедист отляво. При това, вещото лице посочва, че опасната зона на спиране на автомобила е около 37 метра, при положение, че велосипедистът е започнал да навлиза в

платното за движение на бул. „Добруджа“ т.е. в кръстовището, в момент, когато л.а. се е намирал на отстояние от 29, 4 метра от мястото на удара.

От **допълнителното заключение на л.163 по АТЕ** се установява, че водачът на л.а. е имал обективната възможност да предотврати удара, чрез предприемане на спиране на превозното средство. Според в.л. вместо да предприеме такава маневра, водачът е предприел завиване на автомобила наляво. Вследствие на тази маневра, на това отклонение от първоначалната траектория на автомобила настъпва процесното ПТП. Според вещото лице, ако водачът на л.а. бе избрал като модел на поведение незабавно да преустанови движението на автомобила, точно тогава, когато е забелязал наличието на велосипедиста, то тогава ПТП не би настъпило. Именно тази маневра е способствала за настъпване на удара, **тъй като ударът между автомобила и велосипедиста настъпва в лентата за движение, в която автомобилът не се е движел първоначално.** Автомобилът не е трябвало да се отклонява в другата пътна лента, да не опитва да заобикаля, а е трябвало да продължи да се движи в своята лента и тогава ПТП не би настъпило. В случая виновният водач сам се е поставил в ситуация да не може да предотврати фаталния за жертвата удар, шофирайки с неразрешена скорост /61 км.ч./ и поради **предприемане на неадекватна маневра** - вместо да предприеме аварийно спиране, той е навлязъл в лявата лента за движение и по този начин се е стигнало до удара. Крайният извод на вещото лице е че, ако водачът на л.а. своевременно бе възприел опасността и бе предприел аварийно спиране и бе запазил траекторията си на движение в средата на дясната пътна лента, то ПТП не би настъпило, защото когато автомобилът би пресекъл траекторията на движение на велосипедиста, то същият би се намирал на края на платното за движение или върху разделителния остров. Вместо да предприеме такава маневра, водачът е предприел завиване на автомобила наляво. Впоследствие на тази маневра, на това отклонение от първоначалната траектория на автомобила настъпва процесното ПТП.

Първоинстанционният съд правилно е приел, че тъй като пострадалият е допуснал нарушение на разпоредбата на чл. 80, ал.1 т.2 ЗДвП - да се движи възможно най- близо до дясната граница на платното за движение и при това не е спазил пътен знак „Б-1“ и без да е бил възпрепятстван от обективни предпоставки /няма данни за ограничаване видимостта между двамата, а ПТП е настъпило в светлата част от деня 14.30 ч./ като участник в движението, навлязъл е в кръстовището от улица без предимство т.е. можел е да спре и да се огледа, като пропусне движещия се в права посока л.а.

От заключението на депозираната на л.109 СМЕ, прието от съда като обективно и компетентно дадено и неоспорено от страните се установява, че пострадалият велосипедист Н. М. е бил с концентрация от 0, 33 % алкохол в кръвта, установени чрез кръвна проба с газова хроматография.

С оглед горното правилни и напълно законосъобразни са изводите на първа инстанция, че поведението на пострадалия се намира в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП, като приносът правилно е преценен на 50%.

От удостоверение за наследници е видно, че починалият е баща и съпруг и респ. е оставил за

наследници по закон ищите Ж. М. /68г./ и тяхната обща дъщеря С. С. /46г./, които безспорно разполагат с активна материално-правна легитимация по предявените искове. В хода на въззивното производство почина жалбоподателката-ищец Ж. М. и бе заместена от своята дъщеря С. - единствен наследник по закон.

По делото са събрани гласни доказателствени средства, а именно – показанията на св. Г. и Н., разпитани по делегация от РС-Добрич- протокол на л.135/, въз основа на които се установява, че познавали пострадалия /приживе/ и неговите съпруга и дъщеря.

Пострадалият бил възрастен, но енергичен човек, работел след пенсия и поддържал добри отношения с дъщеря си и съпругата си.

Св. Н. е съсед на ищите, познава тях и починалия Н. от повече от 30 години. Знае за инцидента, който се е случил. На следващия ден трябвало да бъде неговия рожден ден. В деня на инцидента се е прибирал с автобус и го видял да лежи в градинката, след като вече го били ударили. Н. бил много трудолюбив човек, винаги е работел - бил кранист, после пазач, не е имал заболявания, живеел със съпругата си Ж., а дъщеря им С. постоянно идвала при тях. Били добро семейство, работливи хора. С. идвала почти всеки ден при тях. Тя им е единствено дете и са били много близки, поддържали добър контакт. Много тежко приели вестта за смъртта му, още не са преживели загубата на Н.. Бил здрав и работлив човек. Ж. останала сама и се налага С. още по-често да идва, за да ѝ помага. Двете редовно ходят на гроба на Н. и спазват обичаите на мъртвите.

От своя страна св.Г., познава загиналия Н. М. и неговото семейство от около 20 г., твърди, че Н. работел при него във „ВИК Добрич“ АД като багерист. Познава и съпругата и дъщеря му, често се събирали. Въпреки, че Н. бил военен пенсионер, той продължавал да работи, бил работлив човек, не е страдал от заболявания. Живеел заедно с жена си, а дъщеря им идвала почти всеки ден при тях. Били женени от дълги години /46г. семеен живот/, били все заедно, много добро семейство. С дъщеря си С. имали отлични отношения, виждали се почти всеки ден, тя им е единствено дете. Двете много тежко приели вестта за смъртта му, все още го оплакват. Станали значително по- затворени, вече не се събират, постоянно говорят за него и го оплакват. Редовно ходят на гроба му и спазват обичаите на мъртвите.

Няма новопредставени доказателства пред настоящата инстанция.

При така установената фактическа обстановка съдът намира следното от правна страна:

Съгласно чл. 226 ал.1 КЗ “Увреденият, спрямо който застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя.” Към датата на ПТП увреждащият лек автомобил е имал активна застраховка „Гражданска отговорност" при ответното дружество, валидна към датата на ПТП. По силата на сключения договор, застрахователят се задължава да покрие в границите на застрахователната сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди. Фактът на тяхното настъпване, вината на причинителя, както и обстоятелството, че те са в резултат от покрит риск по застраховката "Гражданска отговорност", са безспорно установени.

Влязлата в сила присъда се ползва със сила на пресъдено нещо единствено за изчерпателното посочените в чл.300 ГПК обстоятелства, т. е. тя е задължителна за съда, разглеждащ гражданскоправните последици от конкретното деяние, но само относно това дали то е извършено или отречено, дали е противоправно и дали деецът е виновен.

Въпросът за съпричиняването по чл.51 ал.2 ЗЗД е решен в съответствие със съдебната практика. По въпроса, освен принципните постановки в т.7 от ППВС № 17/63г., според които съпричиняване е налице, когато пострадалият е допринесъл с поведението си за противоправния резултат, е формирана задължителна практика на ВКС - решение по т.д. № 525/2008 г., ТК, II т.о., решение по т.д. № 35/2009 г., II т.о., решение по т.д. № 1117/2009 г., II т.о., в която е застъпено становище, че само по себе си нарушението на установени в ЗДвП и ППЗДвП правила не е основание да се приеме съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, водещо до намаляване на обезщетението, тъй като е необходимо нарушението да е в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат. В случая е налице именно такава пряка причинно-следствена връзка с механизма на ПТП, което е предизвикано от велосипедиста, отнел предимство и навлязъл внезапно на пътното платно, а вината на водача на л.а. се изразява в неправилна реакция при внезапно появилата се опасност на пътя. И двамата са можели да предотвратят настъпването на ПТП. Затова и двамата са еднакво виновни.

Ищците по настоящото дело попадат в кръга на легитимираните лица, които имат право да получат застрахователно обезщетение за неимуществени вреди по справедливост и обхваща най-близките роднини като **низходящите, възходящите и фактическа съпруга**.

Досежно размера на обезщетението, съдът съобрази следните обстоятелства:

В процесния случай ищците претендират претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания от факта на загубата на най-близкия за тях човек – съпруг и баща.

От изложеното по-горе, както и предвид факта, че починалият е бил на 72г. години към датата на ПТП през 2015г., с когото според свидетелските показания, дъщерята С. не живеела заедно в едно домакинство, но били задружно и сплотено семейство, повече от 46 години имали съвместен семеен живот с неговата съпруга Ж., която е останала сама на възраст от 68г., че починалият бил изключително работоспособен човек, въпреки факта, че е военен пенсионер, продължавал да работи и да се грижи за своите близки, бил работлив човек, не е страдал от заболявания. Живеел заедно със жена си, а дъщеря им е еманципирана, но идвала почти всеки ден при тях. Били са женени от дълги години /46г. семеен живот/, били все заедно, много добро семейство. С дъщеря си С. имали отлични отношения, виждали се почти всеки ден, тя им е единствено дете. Двете много тежко приели вестта за смъртта му, все още го оплакват. Станали значително по-затворени, вече не се събират, постоянно говорят за него и го оплакват. Редовно ходят на гроба му и спазват обичаите на мъртвите. Ж. е загубила възможността да получава обич и подкрепа, в морален и финансов аспект, от своя спътник в живота, което неминуемо води до нервно-психическия стрес, негативни изживявания от емоционално естество и неочаквана промяна в стереотипа на изградения начин на живот на семейството им. Същата е починала в хода на въззивното

производство, което е още една индичия за преживените болки и страдания след смъртта на съпруга ѝ.

Затова и с оглед икономическата конюнктура в страната към 2015г., вкл. и с оглед възрастта на ишците /68г. и 46г./, съдът намира, че неправилно е определено обезщетение в размер на 80 000 лв. за съпругата и 60 000 лв. за дъщерята, които са занижени. Същите следва да бъдат увеличени до 120 000лв. за съпругата и 100 000 лв. за дъщерята, предвид факта, че вредите са настъпили към 2015г. и са налице двама наследници на починалото лице. При отчитане на 50 % принос на пострадалия, следва да се присъдят съответно сумите от 60 000 лв. за съпругата /т.е. да се отмени решението в неговата отхвърлителна част за разликата над 40 000 лв. до 60 000 лв./ и 50 000 лв. за дъщерята /т.е. да се отмени решението в неговата отхвърлителна част за разликата над 30 000 лв. до 50 000 лв./ като на всяка се присъди допълнително по 20 000 лв. обезщетение.

С оглед гореизложеното и при частично несъвпадане изводите на първа и настоящата инстанции решението следва да бъде отменено в горепосочената отхвърлителна част..

Напълно неоснователно е оплакването на адв.К., че съдът не се е произнесъл по направеното от ишците изменение на исковете, чрез увеличаване на размера по реда на чл.214 ГПК. Видно от молба на л.207 депозирана в о.с.з. на 18.03.2021г. адв.К. е увеличила частичните искове съответно до размер от 150 000 лв. за Ж. и до 130 000 лв. за С. от общо дължимите по 200 000 лв. за всяка от тях. Затова допълнителното решение следва да бъде потвърдено, доколкото СГС е разгледал правилно двете претенции, съгласно увеличения размер.

ПО РАЗНОСКИТЕ:

Обжалваем интерес от общо 210 000 лв. като жалбата на жалбоподателите-ишци е частично основателна до общо 40 000 лв. Затова в полза на последните се дължат разноски за настоящата инстанция, но такива няма направени. На осн.чл.38 ал.2 ЗА в полза на адв.К. е дължимо адв.възнаграждение за явяване пред въззивна инстанция по реда на чл.38 ал.2 ЗА, което възлиза на 1356 лв. за всяка от жалбоподателките с вкл.ДДС или общо 2712 лв. с оглед уважената част от жалбата /по 20 000 лв./

На основание чл.78 ал.3 ГПК жалбоподателите-ишци дължат в полза на застрахователя направените разноски за въззивното производство, но такива няма и не следва да се присъждат.

По ч.жс. по чл.248 ал.3 ГПК

СГС е приел, че върху адвокатския хонорар по чл. 38 от ЗА не може да бъде „авансово" присъждан неначисления ДДС - ако към момента на произнасянето не са били представени писмени доказателства, че този косвен данък вече е начислен и разходът за заплащането му е направен и това обстоятелство не е отразено в данъчна фактура по реда на ЗДДС.

САС намира определението за неправилно по следните съображения: в случай, че адвокатът е регистриран по ЗДДС, съгласно пар.2а ДР на Наредба № 1/2004г. върху определеното адвокатско възнаграждение следва да се начисли и ДДС. Неоснователни са доводите, че при

предоставяне на безплатна адвокатска помощ не е налице облагаема възмездна доставка по смисъла на чл.2 ал.1 ЗДДС. Предоставената услуга става възмездна, в момента, в който съдът определи възнаграждение на адвоката по реда на чл.38 ал.2 от ЗАдв., съответно за адвоката възниква задължение да начисли ДДС по реда на чл.86 от ЗДДС./определение от 25.01.2017г. постановено по ч.т.д.№ 2127/2016г. по описа на ВКС, I Т.О./ Ето защо определението следва да бъде отменено, като се присъди хонорар за всяка от ишците отделно с вкл.ДДС. При произнасяне по искането за разноски съдът следва да вземе предвид практика по решение № 72 от 15.07.2015 г. по гр. д. № 553/2015 г. на II г.о. В него се приема, че един адвокат може да представлява няколко клиента и доколкото интересите им съвпадат, да извършва общо процесуални действия от тяхно име, но независимо дали упълномощаването е извършено с един или с отделни самостоятелни актове, то в такъв случай възникват толкова договори за извършване на адвокатски услуги, колкото са и клиентите и по всеки от тези договори се дължи адвокатско възнаграждение съгласно чл. 36 ЗА.

При условията на чл. 38 от ЗАдв., в полза на адв.К. следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение, определено по Наредба № 1 от 2004г., върху сумата от 60 000 лв. за Ж. за процесуално представителство пред първа инстанция, което възлиза на 2796 лв. с вкл. 20% ДДС, както и сумата от 2076 лв. с вкл.ДДС за дъщерята С..

Разноските, присъдени от първа инстанция, следва да бъдат преизчислени, както следва:

Ишците са направили разноски в размер на общо 595 лв. От тях дължими с оглед уважената част от исковите /110 000 лв./ са само 233.75 лв.

На основание чл. 78, ал.6 от ГПК - ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметката на СГС сумата от общо 4400 лв. дължима д.т. вместо присъдените 2 500 лева.

Ответникът е легитимиран да получи направените съдебни разноски, вкл. и за процесуално представителство, на основание чл. 78, ал. 3 вр. ал.8 от ГПК, които са общо 650 лв. От тях дължими с оглед отхвърлената част от исковите /170 000 лв./, са само 395 лв.

Воден от горното и на основание чл. 271 и 248 ГПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 266137 от 18.10.2021г. постановено по гр.д. № 16714/2015 г., по описа на СГС, ГО, 8 състав, в обжалваната отхвърлителна част за разликата над 40 000 лв. до 60 000 лв. за Ж. М. и респ. над 30 000 лв. до 50 000 лв. за С. С., д.т. и разноски, както и *определението по чл.248 ал.3 ГПК постановено на 15.06.2022г., като вместо това*

ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА ЗАД „Алианц България“ АД ЕИК 040638060, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Княз Дондуков“ № 68, ***ДА ЗАПЛАТИ В ПОЛЗА НА С. Н. С. ЕГН*** ***** , ***конституирана на мястото на починалата в хода на производството Ж.***

С. М. ЕГН ***** съдебен адресат: адв. П. К., гр. ***, ул. „***“ № 6, офис 10, разликата над 40 000 лв. /четиридесет хиляди лева/ до 60 000 лв./шестдесет хиляди лева/, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, понесени вследствие смъртта на съпруга й Н. Й. М. /72г./, настъпила при ПТП на 01.07.2015г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 01.07.2015г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА ЗАД „Алианц България“ АД ЕИК 040638060, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Княз Дондуков“ № 68, ДА ЗАПЛАТИ В ПОЛЗА НА С. Н. С. ЕГН ***** съдебен адресат: адв. П. К., гр. ***, ул. „***“ № 6, офис 10, разликата над 30 000 лв. /тридесет хиляди лева/ до 50 000 лв./петдесет хиляди лева/, обезщетение за неимуществени вреди, понесени в следствие смъртта на баща й Н. Й. М. /72г./, настъпила на 01.07.2015г. в следствие на ПТП, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 01.07.2015г. до окончателното ѝ изплащане, както и сумата от 233.75 лв./двеста тридесет и три лева и седемдесет и пет стотинки/ направени разноски пред първа инстанция.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата обжалвана част, както и допълнителното решение от 15.06.2022г.

ОСЪЖДА ЗАД „Алианц България“ АД ЕИК 040638060, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Княз Дондуков“ № 68, ДА ЗАПЛАТИ В ПОЛЗА НА адвокат П. К., гр. ***, ул. „***“ № 6, офис 10, на основание чл.38 ал.2 ЗА - сумата от по 2712 лв. /две хиляди седемстотин и дванадесет лева/ с вкл.20% ДДС представляваща възнаграждение за процесуално представителство пред въззивна инстанция на двете жалбоподателки, както и сумата от 2796 лв. с вкл.ДДС /две хиляди седемстотин деветдесет и шест лева/ представителство на Ж. С. М. пред първа инстанция и сумата от 2076 лв. с вкл.ДДС /две хиляди и седемдесет и шест лева/ процесуално представителство на С. Н. С. пред СГС.

ОСЪЖДА ЗАД „Алианц България“ АД ЕИК 040638060, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Княз Дондуков“ № 68, ДА ЗАПЛАТИ В ПОЛЗА НА СГС сумата от 4400 лв./четири хиляди и четиристотин лева/ дължима д.т. на осн.чл.78 ал.6 ГПК.

ОСЪЖДА С. Н. С. ЕГН ***** съдебен адресат: адв. П. К., гр. ***, ул. „***“ № 6, офис 10,*ЗАД ДА ЗАПЛАТИ В ПОЛЗА НА* „Алианц България“ АД ЕИК 040638060, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Княз Дондуков“ № 68, сумата от 395 лв./триста деветдесет и пет лева/ направени разноски по компенсация пред първа инстанция, както и сумата от 300 лв. /триста лева/ представляваща юрисконсултското възнаграждение, дължимо за явяване пред първа инстанция, съобразно отхвърлената част от исковете, на осн.чл.78 ал.3 и 8 ГПК.

В осъдителната част - до 30 000 лв. за причинени неимуществени вреди на С. Н. С. и до 40 000 лв. за Ж. С. М., решението като необжалвано е влязло в сила.

Решението може да се обжалва в едномесечен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____